

★★★★
**JAAR
VERSLAG**
2022

★★★★
**FOUR
FREEDOMS**
door het jaar
heen

Inhoudsopgave

1. <i>Inleiding</i>	4
2. <i>Oekraïne: een getekend land</i>	5
3. <i>Filmvertoning 'Bigger than Us'</i>	6
4. <i>Vrijheidscolleges</i>	7
5. <i>Expositie 'Roosevelt in een eigentijds jasje'</i>	8
6. <i>Tentoonstelling 'Pride Photo'</i>	9
7. <i>Bevrijdingsfestival Zeeland</i>	10
8. <i>Keti Koti</i>	11
9. <i>Uitreiking Four Freedoms Awards</i>	12
10. <i>Meet-up en scholentour</i>	13
11. <i>Jubileum 40 jaar Four Freedoms Awards</i>	14
12. <i>Black Achievement Month</i>	15
13. <i>Literaire tocht</i>	16
14. <i>Educatieprogramma Film by the Sea</i>	17
15. <i>Opening Etty Hillesum Huis</i>	18

★★★★
2022

1. Inleiding

“Van een tiran mag je nooit afhankelijk zijn. Het Westen heeft geblunderd door zich afhankelijk te maken van Rusland”. Dat zei de Rotterdamse burgemeester Ahmed Aboutaleb op 5 mei 2022 tijdens de traditionele Van Randwijklezing in de Sint Jacobskerk in Vlissingen, het begin van het Bevrijdingsfestival Zeeland. Zijn lezing stond volledig in het teken van de situatie in Oekraïne.

In het jaarverslag ‘Four Freedoms Door het Jaar Heen 2022’ maken we de balans op van een jaar waarin er – na twee jaar coronamaatregelen - weer veel mogelijk was. Het toont een afwisselend overzicht van de activiteiten en evenementen die in Zeeland georganiseerd werden vanuit het maatschappelijk belang van Roosevelt’s vier vrijheden.

Oekraïne liep als een rode draad door het jaarprogramma. De oorlog maakte op een pijnlijke manier duidelijk dat leven in vrijheid niet vanzelfsprekend is en zorgde voor extra betrokkenheid en aandacht voor de thema’s mensenrechten en (on)vrijheid. Denk aan de indrukwekkende Van Randwijklezing door Aboutaleb, de Vrijheidscolleges en niet in de laatste plaats in ‘Cartooning Ukraine’. De cartoonexpositie waarin de oorlog in Oekraïne en de gevolgen daarvan vanuit verschillende perspectieven in beeld werden gebracht. Een kunstzinnig protest tegen Vladimir Poetin met inkt, verf en bittere grappen. Wapens waarvan hij waarschijnlijk helaas weinig last zal hebben...

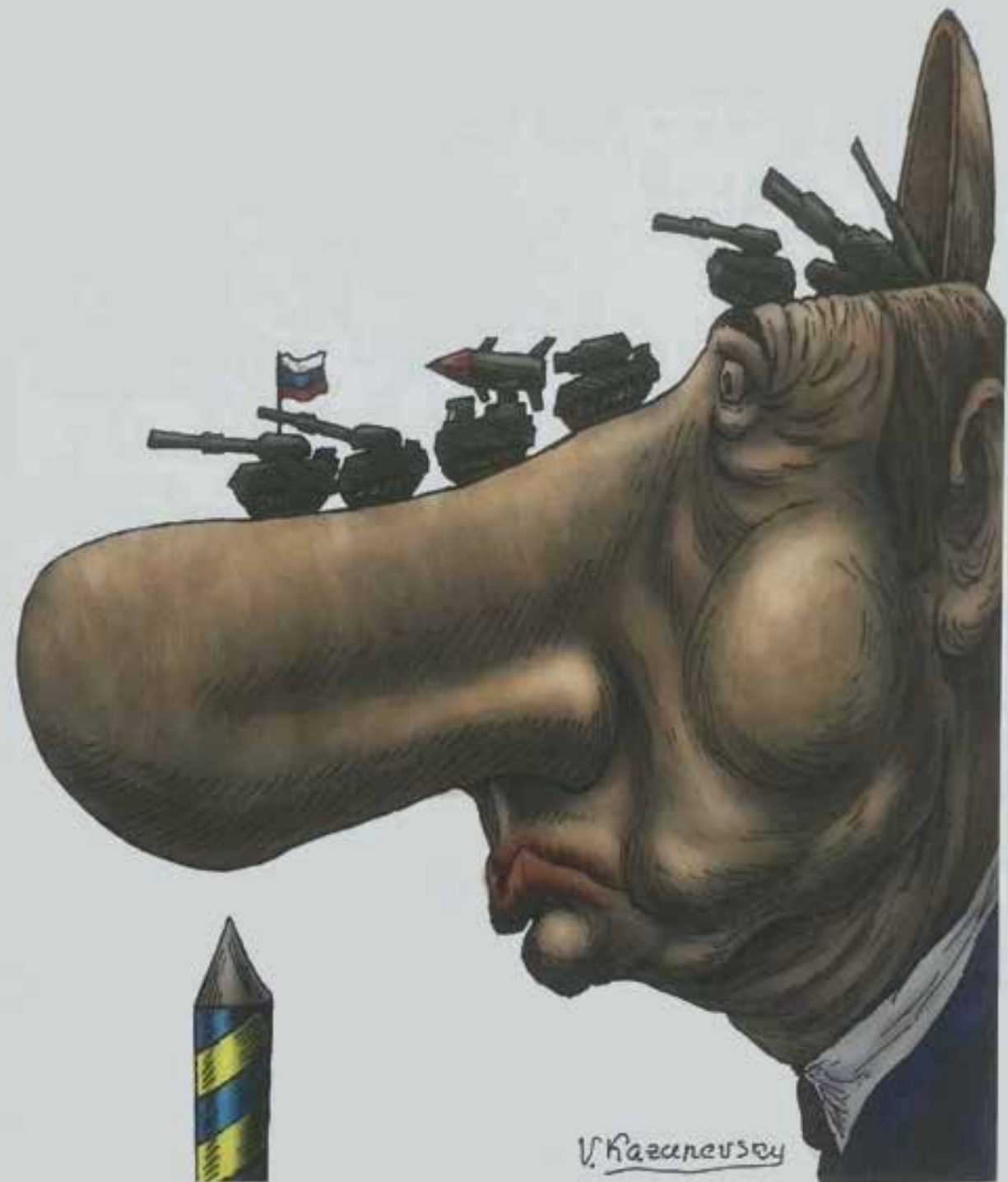

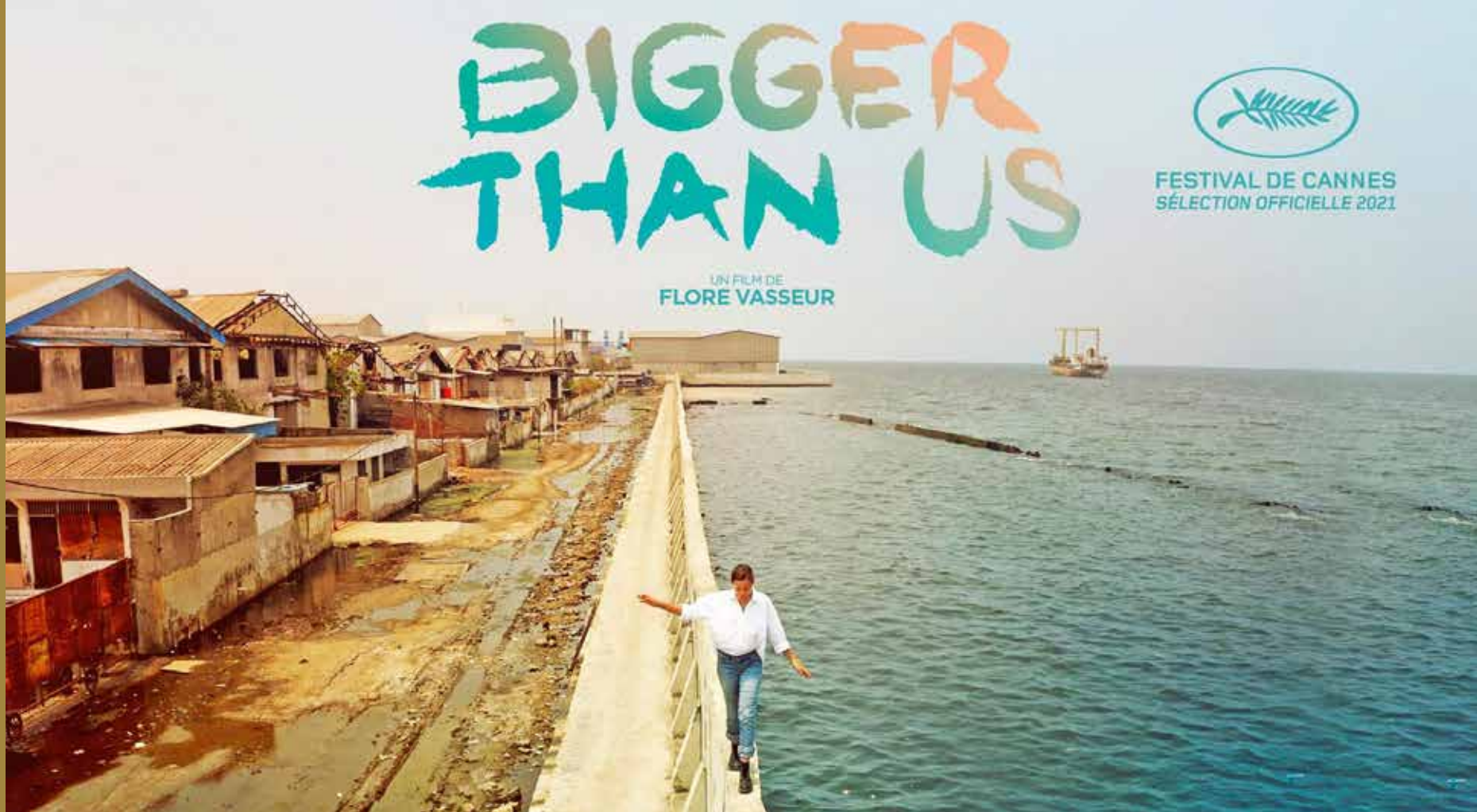
2. Oekraïne: een getekend land

Op 24 februari 2022 viel het Russische leger op bevel van president Vladimir Poetin Oekraïne binnen, na jaren van militaire agressie in Donbas en de annexatie van de Krim in 2014. Miljoenen Oekraïners zijn op de vlucht. Een oorlog die de wereld in rep en roer brengt. In Rusland wordt elke kritiek op deze 'speciale militaire operatie' de kop ingedrukt. In Oekraïne gebruiken kunstenaars hun recht op de vrijheid van meningsuiting om met potlood en pen te strijden tegen de ongekeerde agressie tegen hun land en de gevolgen daarvan.

Van 6 tot en met 13 oktober was in de Kloostergangen van de Abdij de expositie 'Cartooning Ukraine' te zien. Een tentoonstelling van tientallen cartoons, gemaakt door tekenaars en cartoonisten uit Oekraïne over de oorlog in hun land. Een initiatief van documentairemaker en publicist Ronald Bos, die vijf jaar geleden 'Cartooning Syria' organiseerde. Ook deze expositie was in de Abdij te zien.

Het resultaat was indrukwekkend. Cartoons bleken opnieuw een goed en krachtig middel om complexe zaken, zoals de oorlogssituatie in Oekraïne - geweld, angst, (on)vrijheid, schending van mensenrechten en het vluchtelingenprobleem - eenvoudig en begrijpelijk weer te geven en bespreekbaar te maken voor een breed publiek. De expositie verbeeldt in de eerste plaats de woede en machteloosheid van veertien Oekraïense tekenaars, maar sluit ook naadloos aan bij de betekenis en de relevantie van de vier vrijheden van Roosevelt en het belang dat de Provincie Zeeland hecht aan vrijheid en een democratische samenleving.

3. Filmvertoning 'Bigger than us'

“Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst”. Op 17 februari organiseerden University College Roosevelt, HZ University of Applied Sciences en Four Freedoms door het jaar heen een programma voor en met scholieren en studenten in een uitverkochte bioscoopzaal in Cine City in Vlissingen. In totaal waren er 740 enthousiaste deelnemers.

De avond werd geopend door Commissaris van de Koning Han Polman. Centraal stond de vertoning van de film 'Bigger than Us'. Een ontroerend pamflet over onvermoeibare jonge wereldverbeteraars. Jonge changemakers die hun leven wijden aan een betere toekomst en zich inzetten voor onder meer mensenrechten, het klimaat, vrijheid van meningsuiting en toegang tot onderwijs en voedsel. Van de favela's van Rio de Janeiro tot afgelegen dorpen in Malawi, op geïmproviseerde boten aan de kust van het eiland Lesbos tot Indiaanse ceremonies in de bergen van Colorado. In een tijd waarin alles uit elkaar lijkt te

vallen, laten deze jonge changemakers op inspirerende wijze zien dat iedereen een verschil kan maken voor een betere wereld.

Na afloop gingen jongeren met elkaar in gesprek over thema's als klimaatverandering, racisme, LHBTI+, vluchtelingen, seksueel geweld tegen vrouwen en mensen met beperkingen. Maar vooral over de vraag: hoe kunnen wij en hoe kan ik het verschil maken voor een betere en vrije wereld? De avond zorgde voor nieuwe contacten, inspiratie en verbeeldingskracht en voor verschillende thema's werd er een basis gelegd

voor verdere samenwerking in Zeeland. De reacties op de avond waren zeer positief. Zoals een van de jongeren na afloop schreef: "Thank you all for last night. I really enjoyed and agree that these spaces are so important and we should keep making them happen!"

'Bigger Than Us' van regisseur Flore Vasseur werd geselecteerd voor het Filmfestival van Cannes in een speciaal klimaatprogramma. De trailer van de film is te zien via:

<https://www.youtube.com/watch?v=PFWHLoBagX8>

4. Vrijheidscolleges

In 2022 werden in Middelburg en Vlissingen, in samenwerking met de gemeente Middelburg en het Bevrijdingsfestival Zeeland, twee openbare Vrijheidscolleges gegeven. De Vrijheidscolleges zijn uitgegroeid tot een jaarlijkse serie lezingen in heel Nederland door bekende opiniemakers en denkers, met de vier vrijheden van Roosevelt als inspiratiebron. Een vaste waarde in de herdenking en viering van 4 en 5 mei door nieuwe generaties te betrekken bij de inhoudelijke invulling van vrijheid.

Op 3 mei gaf Lale Gül haar college in het Oude Stadhuis in Middelburg over de vrijheid van het individu ten opzichte van het collectief. Lale Gül is schrijfster en debuteerde in 2021 op drieëntwintigjarige leeftijd met de bestseller 'Ik ga leven'. In deze autobiografische roman beschrijft ze haar worsteling met de verwachtingen die haar streng islamitische ouders en omgeving van haar hebben, en waar ze zich steeds meer aan onttrekt. Als jonge, hoogopgeleide, rebelse jonge vrouw past ze niet meer in het plaatje van haar ouders, wat leidt tot conflicten. Dit boek leverde haar veel bedreigingen op.

Tijdens haar college deelde ze haar persoonlijke verhaal over hoe ze zich ontworstelde aan de verwachting van haar familie en Turkse gemeenschap, om uiteindelijk een leven te kunnen leiden zoals zij dat wilde. "Als vrijheid beknot wordt door de verwachtingen die ouders van je hebben, gebaseerd op strenge religieuze normen en waarin mannen en vrouwen structureel anders behandelen, dan heb je geen vrijheid om jezelf te zijn en te ontwikkelen."

In het programma van het Bevrijdingsfestival Zeeland op 5 mei gaf Ferry Zandvliet een indrukwekkend vrijheidscollege over de gebeurtenis die zijn leven totaal veranderde. Ferry voelde zich altijd slachtoffer, tot hij een aanslag overleefde. Op 13 november 2015 stond Ferry Zandvliet met drie vrienden in de Parijse concertzaal Bataclan. Die avond schoten drie terroristen met automatische wapens 89 mensen dood en honderden raakten gewond. "Ik was ervan overtuigd dat ik daar binnen een kogel zou krijgen. Ik wist zeker dat ik dood zou gaan",

vertelde hij over die dag. Toch wist Ferry te ontkomen. Hij heeft een leven vóór de aanslag en een leven daarna.

In zijn college legde Ferry een verbinding met het verhaal van zijn opa. Een man die getekend was door de oorlog. De opa van Ferry heeft nooit hulp gekregen toen hij terugkwam in Nederland, nadat hij in de Tweede Wereldoorlog in een jappenkamp had gezeten. In Nederland werd hij gezien als een vluchteling en over de oorlog werd niet gesproken.

De afgrijselijke ervaring in de Bataclan in Parijs maakte Ferry echter minder bang en boos. Het dreef hem om meer uit het leven te halen. Hij besloot om lotgenoten te helpen, PTSS-awareness te creëren, samen met de overheid de opvang na terreur te verbeteren en in gesprek te gaan met de families van de terroristen. In het kort, Ferry ging verbintenissen aan en besloot om zelf weer de regisseur te worden van zijn eigen leven. Het resultaat? "Ik werd een gelukkiger mens".

5. Expositie 'Roosevelt in een eigentijds jasje'

Jaarlijks organiseert de Zeeuwse Bibliotheek een educatieproject in het kader van de Four Freedoms. Dit jaar werden jongeren onder de noemer 'Four Freedoms in een eigentijds jasje' gevraagd om een eigentijdse afbeelding te maken van één van de vier vrijheden.

Om de jongeren te inspireren is eerst een gastles in de klas gegeven door studenten van het University College Roosevelt. Daarna gingen de scholieren aan de slag. Dit heeft geleid tot 133 inzendingen waaruit een jury 29 werken heeft gekozen die deel uitmaken van de pop-up tentoonstelling. Deze tentoonstelling was voor het eerst te zien op 21 april bij de uitreiking van de Four Freedoms Awards. Daarna stond deze op het Bevrijdingsfestival in Vlissingen waar het publiek werd gevraagd haar stem uit te brengen op het mooiste werk. De drie werken met de meeste stemmen plus de negen door de jury gekozen werken, zijn vervolgens uitvergroot en op muren en in nissen in het centrum van Middelburg tentoongesteld.

Opening en prijsuitreiking

De officiële opening van de tentoonstelling en de daarbij behorende wandeling vond plaats op vrijdag 14 oktober, voorafgaand aan de viering van 40 jaar Four Freedoms Awards. Bijna alle leerlingen waren met hun ouders en/of leerkrachten aanwezig in het lunchcafé van het Zeeuws Museum. Daarnaast was Mrs. Anne Roosevelt aanwezig, kleindochter van oud-president Franklin D. Roosevelt. Zij speehte, verrichtte de openingshandeling en reikte ook de prijzen uit. Na het officiële gedeelte liep het gezelschap de route om alle kunstwerken te bewonderen en natuurlijk hoorde een foto met het eigen kunstwerk daar ook bij. Aan de hand van een routekaartje die op verschillende plekken in de binnenstad te verkrijgen was, kon ook het publiek tot 9 januari 2023 de tentoonstelling bezoeken.

6. Tentoonstelling op Bevrijdingsfestival

Four Freedoms door het jaar heen, Bevrijdingsfestival Zeeland en Anti Discriminatie Bureau Zeeland namen samen het initiatief om de reizende 'Pride Photo tentoonstelling' in 2022 naar Zeeland te halen. Met als doel om in de periode 2022-2024 drie maal in samenwerking met een Zeeuwse gemeente in een van de Zeeuwse regio's te exposeren en samen de dialoog aan te gaan.

Pride Photo is een jaarlijkse internationale fotowedstrijd en platform voor beeldmateriaal over seksuele- en genderdiversiteit. Jaarlijks wordt er voor de tentoonstelling een nieuw thema met nieuwe afbeeldingen gekozen. Het thema in 2022 was 'Celebrating the Unseen'. Met de foto's werden verschillende ongeziene mensen en onderwerpen in beeld gebracht, zoals de onderdrukking van de LHBTQIA+ mensenrechten, homoseksualiteit in de sport, eenzaamheid onder 'roze' ouderen en geweld tegen transgenders.

Op 29 april werd de tentoonstelling gestart op het Scheldeterrein in Vlissingen als onderdeel van het Bevrijdingsfestival Zeeland. De tentoonstelling trok veel bezoekers en riep positieve, maar ook negatieve reacties op. Enkele dagen na de start kwam de tentoonstelling in het nieuws nadat onbekenden helaas vijf van de twintig foto's met verf hadden beklad.

Vanaf dat moment is er regelmatig contact geweest tussen Provincie Zeeland en de landelijke organisatie Pride Photo Award. De organisatie werd gevraagd om bij de jurering en selectie voor de expositie 2023 rekening te houden met afbeeldingen die door het publiek als aanstootgevend ervaren konden worden. De tentoonstelling 2023 is vanaf juni te zien in Goes als onderdeel van het programma van Roze Zaterdag.

7. Bevrijdingsfestival

Het Bevrijdingsfestival Zeeland 2022 stond in het teken van een nieuwe start. Nadat de wereld twee jaar gedictieerd is geweest door Corona werden in maart 2022 de beperkingen opgeheven. Met een geheel nieuw team, een nieuwe directeur én op een nieuwe locatie heeft Cultuurwerf in een recordtijd een nieuwe start gemaakt met de organisatie van het Bevrijdingsfestival Zeeland.

De nieuwe locatie werd goed gevonden door het massaal toegestroomde publiek; dichtbij grote parkeerterreinen en dichtbij het station en de ferry, maar ook de “oude” locaties het Bellamypark en de Oude Markt waren zeer druk bezocht. Naar schatting zijn ruim 50.000 bezoekers naar het Bevrijdingsfestival Zeeland gekomen.

Uiteraard was er ook een uitgebreid muziekprogramma te bezoeken op 5 mei in Vlissingen met als hoogtepunten de

optredens van Ambassadeur van de Vrijheid Duncan Laurence en MEAU op het hoofdpodium, Prins S en de Geit op het SENA Performers Stage en een stampvolle Liberty Dance Area. Het Zeeland Podium op het Bellamypark bood de bezoekers de nieuwste Zeeuwse talenten uit de stal van onder andere de Kunstbende, Pop aan Zee en de Zeeuwse Belofte en op het Roosevelt plein op de Oude Markt werd de hele dag genoten van de beste blues- en soulmuziek.

8. Ketikoti

Op 1 juli herdenken we in Nederland het slavernijverleden en vieren we het moment van de afschaffing van de Nederlandse slavernij in Suriname en op de Nederlandse Antillen op 1 juli 1863: Ketikoti (Keten Gebroken). Een letterlijke verwijzing naar de kettingen waar tot slaaf gemaakt mee vastgeketend zaten. Met de afschaffing kwam een einde aan een periode van ruim 200 jaar slavernij in die kolonies. Een belangrijk moment in onze geschiedenis.

Ketikoti vindt sinds 2002 in de grote steden in Nederland plaats en vanaf 2005 ook in Zeeland. In dat jaar werd ook het Zeeuws Slavernijmonument onthuld op de Balans in Middelburg. Op de avond voor Ketikoti werd in het Zeeuws Archief een Ketikoti Tafel gehouden. Aan deze tafel gingen witte en zwarte Zeeuwen - en alle kleuren daar tussen in - met elkaar in gesprek over het gezamenlijke verleden van slavernij en kolonialisme en de gevolgen daarvan voor het heden. Na afloop vond een avondwake plaats bij het Slavernijmonument waar ook een plengoffer werd gebracht.

De ceremonie op 1 juli vond traditiegetrouw plaats op het Abdijplein en de Balans. In aanwezigheid van gedeputeerde Pijpelink, burgemeester Van den Tillaar van gemeente Vlissingen, wethouder Louws van gemeente Middelburg, kinderen van basisscholen uit Vlissingen en Middelburg en vele belangstellenden. Kinderen van basisschool ABS uit Middelburg lazen zelfgeschreven gedichten voor. De kransen die bij het monument werden gelegd, zijn gemaakt door studenten van het Scalda Groencollege.

Na de ceremonie op de Balans werden er

door kinderen van basisschool De Omnibus in Vlissingen bloemen gelegd bij het slavernijmonument in miniatuurpark Mini Mundi. Dit monumentje is gemaakt door dezelfde kunstenaar en van hetzelfde graniet als het grote monument op de Balans. Ook deze bloemenkransjes werden gemaakt door studenten van het Groencollege. De verhoudingen tussen het monumentje en de kransjes waren misschien nog niet optimaal, maar de kinderen die aanwezig waren in Mini Mundi vonden het desondanks een groots initiatief!

9. Uitreiking Four Freedoms Awards

In 2022 vond er weer een fysieke uitreiking van de Four Freedoms Awards in Middelburg plaats. Het was opnieuw een bijzondere editie met indrukwekkende en inspirerende laureaten.

Op donderdag 21 april 2022 werden de Four Freedoms Awards overhandigd aan zes internationale vrijheidsstrijders. Voor de ogen van vierhonderd genodigden bedankte Sviatlana Tsikhanouskaya de Roosevelt Foundation voor haar International Four Freedoms Award. Zij nam het in 2020 op tegen de Belarussische Loekasjenko en werd zo het gezicht van het vreedzame verzet tegen de dictator. In haar dankwoord gaf ze aan te blijven geloven in de kracht van het volk. “Wij zijn de meerderheid. De krachtelozen werden de krachtigen. Vrijheid vraagt het maken van moeilijke, maar juiste keuzes. Het vraagt zelfopoffering. Solidariteit en menselijkheid zijn onze superkrachten.”

De andere awards gingen naar Mai Khoi Do Nguyen (vrijheid van meningsuiting), Lian Gogali (vrijheid van godsdienst), Nice Nailantei Leng'ete (vrijheid van gebrek) en de organisatie ŪniKuir (vrijwaring van vrees). De awards werden uitgereikt door Minister President Mark Rutte, Zaïre Krieger, Jacobine Geel, Lale Gül en Paul de Leeuw.

Na de ceremonie vond de Four Freedoms Meet-up plaats waar jongeren in gesprek gingen met de laureaten en vrijheidssprekers.

10. Meet-up en scholentour

De Roosevelt Foundation organiseert samen met Stichting Vrijheidscolleges sinds 2020 de Four Freedoms Awards Meet-up. De Vrijheidscolleges besteden in Nederland het hele jaar door aandacht aan de vier vrijheden, maar de Meet-up is een bijzonder moment. Jongeren kunnen namelijk de gesprekken met de laureaten bijwonen of hun vraag aan hen stellen.

Het doel van de Meet-up is om jongeren aan te moedigen na te denken over wat de vier vrijheden en het gedachtegoed van de Rooseveltts voor hen betekent. In 2022 waren er 200 aanwezigen in de zaal, waaronder voornamelijk jongeren. Aanwezig bij de Meet-up was o.a. voetballer en activist voor vrede Evgeniy Levchenko. Hij sprak met Tsikhanouskaya over de oorlog in Oekraïne en de rol van buurland Belarus in het conflict.

De Meet-up vond in 2021 voor het eerst plaats en is het resultaat van een intensieve samenwerking tussen de Roosevelt Foundation en Stichting Vrijheidscolleges. Samen inspireren zij jong en oud om na te denken over de waarde van de Four Freedoms en het gedachtegoed van de Rooseveltts. De Vrijheidscolleges organiseren naast de Meet-up ook programma's en colleges over vrijheid op bevrijdingsfestivals, scholen en op diverse andere locaties in het land.

Op 4 april 2023 wordt de derde editie van de Meet-up georganiseerd met o.a. Jeangu Macrooy en Anniek Pheifer.

Scholentour

De dag ná de uitreiking van de Four Freedoms Awards vond er voor een aantal laureaten de zogenaamde scholentour plaats waarbij de internationale laureaten op bezoek gingen bij diverse Zeeuwse middelbare scholen.

Zo ging Lian Gogali naar het Calvin College in Goes, Nice Leng'ete samen met schrijfster Lale Gül naar het Scheldemond College in Vlissingen en Mai Khôi samen met Zaire Krieger naar het Scalda.

Daar spraken ze met jongeren over vrijheid, mensenrechten en hoe jonge mensen zelf hun steentje bij kunnen dragen aan een betere wereld.

Youth Activism Symposium (UCR)

Vrijdag 22 april vond ter gelegenheid van de Four Freedoms Awards het Youth Activism Symposium plaats, georganiseerd door studenten van de UCR. VIP gasten waren Melika en Özgür van de LHGBTI+ organisatie ÜniKuir uit Turkije en laureaat van de Vrijwaring van Vrees Award.

Een evenement voor en door jongeren en activisten van over de hele wereld om hun ervaringen en uitdagingen te delen die zij tegenkomen bij het creëren van sociale verandering, evenals de rol van jeugdactivisme in onze samenleving. In de avond

verzorgde laureaat Mai Khôi ter afsluiting een prachtig concert in de Oostkerk in Middelburg.

Mai Khoi in Cinema Middelburg

Op 21 april was laureaat Mai Khôi te gast in Cinema Middelburg. Dankzij het Movies that Matter festival, waar Cinema Middelburg al jaren een partner van is, kon de documentaire 'Mai Khoi and the dissidents' in haar bijzijn vertoond worden. In deze film volgt regisseur Joe Piscatella Mai Khoi tijdens de opnames van haar album 'Dissent' dat, zoals ze zelf zegt: "de regering kwaad zal maken". Terwijl haar politieke activisme haar internationale bekendheid vergroot, maakt ze plannen om het land te ontvluchten voordat het album wordt uitgebracht.

Na afloop van de film was er ruimte voor een Q&A. Het terugzien van de film raakte haar, mede door de persoonlijke beelden van haar ouders. Ze vertelde dat ze deze film in het geheim een paar keer 'underground' in Vietnam had vertoond. Ze woont inmiddels in Amerika, maar ironisch genoeg zijn haar optredens daar notabene geboycot door pro-Trump Vietnamezen. Ook vertelde zij het Cinemapubliek dat haar ouders en broer het goed maken in Hanoi. De regering laat hen met rust.

Tot slot zong ze een lied voor de aanwezige bezoekers. Cinema directeur Simon Blaas vond haar komst naar de cinema een grote eer. "Het was een zinderende avond. Een ontmoeting om nooit te vergeten."

11. Jubileum 40 jaar Four Freedoms Awards

Prinses Juliana ontving op zaterdag 16 oktober 1982 de eerste International Four Freedoms Award in de Koorkerk in Middelburg. Oud-minister Max van der Stoep kreeg de award voor de vrijheid van meningsuiting. De overige drie laureaten waren dat jaar ook Nederlands. In de jaren die volgden, hebben veel, vaak buitenlandse, laureaten voet gezet op de Zeeuwse grond. Nelson Mandela bijvoorbeeld, en Malala Yousafzai, Dalai Lama, Simon Wiesenthal, Desmond Tutu, Sviatlana Tsikhanouskaya en Angela Merkel.

Op vrijdag 14 oktober van het afgelopen jaar werd in diezelfde Koorkerk veertig jaar Four Freedoms Awards gevierd en herdacht tijdens het lustrumevenement '40 jaar Four Freedoms Awards 1982 – 2022' in aanwezigheid van Prinses Beatrix. Tijdens dit evenement werd teruggekeken op de afgelopen veertig jaar, maar ook vooruitgekeken naar de toekomst.

Een van de sprekers was Ramin Shahzamani, directeur van War Child Holland. War Child ontving in 2008 de 'Vrijwaring van gebrek-award' voor de hulp aan honderdduizenden oorlogskinderen wereldwijd bij het verwerken van trauma's, het opbouwen van zelfvertrouwen, en het leren lezen, schrijven en tellen. In zijn speech benadrukte hij wat de vier vrijheden betekenen in de wereld van de kinderen voor wie zij strijden.

Naast de terugblik op de afgelopen 40 jaar werd ook naar de toekomst gekeken. Vier jongeren gaven hun kijk op vrijheid.

Ema Kovalova (HZ University of Applied Sciences), Cathelijne Aarnoudse (Calvijn College), Yurii Baranenko (UCR) en Antonio Guequierre (Scalda) vertelden in een indrukwekkende speech wat vrijheid voor hen betekent. Zo kwam Yurii als Oekraïense vluchteling met zijn familie naar Nederland opzoek naar vrede en vrijheid. In zijn speech riep hij alle genodigden op tot een moment stilte voor de verdedigers van Oekraïne. Verder was Anne Roosevelt, kleindochter van oud-president Franklin D. Roosevelt,

te gast en speeche. Het University College Roosevelt Choir zong een lied geïnspireerd door de speech van Malala Yousafzai tijdens de awardceremonie in 2014. Malala ontving daar de 'Vrijwaring van vrees award'.

Ter ere van veertig jaar Four Freedoms Awards is het lustrumboek '40 jaar Four Freedoms Awards' gepubliceerd. Voorzitter van de Roosevelt Foundation en Commissaris van de Koning Han Polman overhandigde het eerste exemplaar aan Prinses Beatrix.

Het lustrumboek gaat in vogelvlucht door veertig jaar Four Freedoms Awards heen, maar gaat ook in op de vraag wat de vier vrijheden nu eigenlijk betekenen. De Four Freedoms Awards worden uitgelicht door het verleden, de verdieping, voorvechters en verbreding te bespreken. Het boek is verkrijgbaar bij het Bevrijdingsmuseum Zeeland in Nieuwdorp.

Ga voor een overzicht van 40 jaar Four Freedoms Awards naar www.fourfreedoms.nl.

black achievement month

12. Black Achievement Month

In oktober vond de vierde Zeeuwse editie van de Black Achievement Month (BAM) plaats en trapte af in de klas met de theateervoorstelling 'GRIJS GEBIED' van theatermaker Marcos Valster da Costa Ferreira. Valster da Costa Ferreira bezocht die maand het Scheldemond College in Vlissingen, Zwin College in Oostburg, Goese Lyceum in Goes en CSW Bestevaer in Vlissingen. 'GRIJS GEBIED' is een persoonlijke en muzikale voorstelling die gaat over de zoektocht naar hoe huidskleur je identiteit bepaalt. Naast de voorstellingen in de klas was 'GRIJS GEBIED' woensdag 19 oktober voor iedereen te zien in Podium 't Beest in Goes. De voorstelling maakte indruk bij zowel jongeren, docenten als het Zeeuws publiek: "Heel bijzonder hoe Marcos zijn eigen ervaringen deelt en inzet om ons vervolgens een haarscherpe spiegel voor te houden."

BAM wordt in Zeeland georganiseerd door ZB Bibliotheek van Zeeland (ZB), Keti Koti Zeeland en Provincie Zeeland in het kader van Four Freedoms door het jaar heen in samenwerking met vele culturele en maatschappelijke partners. Samen brengen we gekleurd talent en nieuwe verhalen voor het voetlicht.

Lezing Nikole Hannah-Jones van RIAS

Op 13 oktober organiseerden het Roosevelt Institute for American Studies (RIAS) en het Kennisplatform Slavernijverleden Zeeland een lezing van de Pulitzer Prize-winnende verslaggever Nikole Hannah-Jones over 'The 1619 Project'. Nikole Hannah-Jones besprak de oorsprong van de Amerikaanse slavernij, evenals 'The 1619 Project', het Hannah-Jones onderzoeksproject in New York Times Magazine over raciaal onrecht. Samen met de Nederlandse journalist Leendert van der Valk ging Jones in gesprek met de zaal over de beste manier om de erfenis van slavernij in onze gemeenschappen te herdenken en vruchtbaar te bespreken. Ruim 150 mensen bezochten de lezing in het Oude Stadhuis in Middelburg.

Diversiteit in jeugdliteratuur

In de herfstvakantie namen ruim 20 kinderen deel aan een speciaal programma bij Zeeuwse Bibliotheek in Vlissingen rondom het boek 'Op de rug van Bigi Kayman'. Dit boek is het eerste boek over slavernij voor kinderen. Auteur Henna Goudzand Nahar en illustrator Hedy Tjin kwamen naar de bibliotheek om zelf over het boek te vertellen. Na afloop van het verhaal konden de kinderen zelf een tekening of handpop maken. Na de vakantie ging Goudzand Nahar op de HZ University of Applied

Sciences in gesprek met 115 Pabo-studenten over de waarde en het belang van diversiteit in kinderboeken.

Op vrijdag 28 oktober 2022 sloot performer en theatermaker Wensley Piqué de BAM af met zijn voorstelling 'Humans' in de Grote Kerk in Veere. Piqué ontwikkelde een theatrale installatie waarin een ontmoeting centraal staat. Uitgaande van de psychologie van de eerste indruk ging hij met het publiek van de Grote Kerk in gesprek. Humans was een intieme en persoonlijke een-op-een ontmoeting die je aan het denken zette.

Koloniaal verleden

Na jaren waarin de Keti Koti dialoog in kleine kring bij mensen thuis is gevoerd, konden we het afgelopen jaar weer samenkomen voor een ontmoeting tussen witte en zwarte Zeeuwen en alle kleuren daar tussenin. Ontmoetingen waarin we stilstaan bij de gevolgen in het heden van het gezamenlijke slavernijverleden. De dialoog is gericht op het met elkaar delen van persoonlijke ervaringen, herinneringen en gevoelens.

We trapt af op Bevrijdingsfestival Zeeland waar we in gesprek gingen over de vrede die in 1945 werd getekend en of deze vrijheid voor iedereen hetzelfde betekent vandaag de dag. Henna Goudzand Nahar, schrijfster van 'De geur van bruine bonen', bracht daarover het gesprek op gang. Ook ontvingen bezoekers van het 'Plein van de Vrijheid' een Keti Koti dialoogtas voor thuis met alle ingrediënten voor een huiskamerdialoog.

Donderdag 9 juni was Kenny B op uitnodiging van de Keti Koti Tafel Community Zeeland te gast bij de HZ in Vlissingen. Kenny B vertelde over zijn leven: van de jungle van Suriname naar Paramaribo en dan naar Nederland. Van vredesonderhandelaar, asielzoeker tot artiest. Met het publiek ging hij in gesprek over inclusie en diversiteit.

13. Literaire tocht

Ieder jaar nodigt ZB Bibliotheek van Zeeland een auteur uit om gastlessen te geven aan jongeren op het voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs. Tijdens de literaire tocht wordt op een aansprekende manier aandacht geschonken aan thema's als vrijheid, verdraagzaamheid, discriminatie en cross-culturele verscheidenheid. Over deze thema's schrijft de auteur een novelle die na afloop van de gastles aan de jongeren wordt uitgereikt. Dit jaar was debutant Parham Rahimzadeh te gast in Zeeland. Hij schreef de novelle 'Gelukzoeker'.

'Het was leuk en zinvol om jullie op bezoek te hebben'

Parham Rahimzadeh

Parham Rahimzadeh werd in 1990 geboren in de woestijn van Ahwaz, Iran, groeide op in de betonnen jungle van Schiedam en Rotterdam en strandde in Amsterdam vanwege de liefde. Hij was baby-asielzoeker, straatschoffe, student, ondernemer en fiscalist, maar met zijn debuutroman 'Arab' ontpopt hij zich tot de meesterlijke verteller van verhalen die hij altijd al wilde zijn.

Gastles

De literaire tocht vond plaats van 21 november t/m 24 november 2022. Parham verzorgde in totaal tien gastlessen bij Scalda MIT Vlissingen, Scheldemond College, Goese Lyceum, OdyZee College, CSW en het Lodewijkcollege. Daarnaast gaf hij een lezing in boekhandel de Drukkerij in samenwerking met HZ Cult.

'Het bezoek van jullie samen met de Parham Rahimzadeh is erg gewaardeerd. De leerlingen hebben er enorm van genoten'.

'Wij en de studenten hebben het als heel leerzaam ervaren en we houden ons aanbevolen voor een volgende keer'

Zijn aanpak en interactie met de leerlingen was indrukwekkend en is als zeer waardevol ervaren, zowel door docenten als door leerlingen. Hoe blij leerlingen waren met de gastles blijkt als twee jongens van het Lodewijkcollege na afloop spontaan op de fietsen springen om bloemen te kopen voor Parham!

14. Educatieprogramma

Film by the Sea

Al jaren organiseert Film by the Sea in samenwerking met HZ Cult en met steun van de Provincie Zeeland/Four Freedoms door het jaar heen het educatieprogramma tijdens het filmfestival. Het educatieprogramma richt zich met het aanbod op het voortgezet onderwijs, het middelbaar- en hoger beroepsonderwijs. Door middel van de steun van de provincie kunnen scholen uit heel Zeeland gebruik maken van busvervoer naar het educatieaanbod.

In samenwerking met 'Movies That Matter' wordt jaarlijks een selectie van films gemaakt met als centraal thema mensenrechten. In 2022 werden films vertoond rondom seksualiteit, discriminatie, zelfbeschikking en de vluchtelingenproblematiek. 2.584 scholieren bezochten dit jaar het filmfestival verdeeld over achttien vertoningen, met vijf verschillende moderatoren en vier gastsprekers. Onder de moderatoren waren onder andere presentatrices Eva Eikhout (BNN/VARA) en Lisa Wade (Klokhuis).

Shadow Game

Shadow Game is een indrukwekkende documentaire waarin meerdere tienerjongeren worden gevolgd die hun land zijn ontvlucht en bescherming proberen te vinden in Europa. De kijkers volgen de heftige verhalen van hun leeftijdsgenoten die in angst leven. Gastsprekers Birhat en Mo vertelden hun persoonlijke, gelijke verhaal over hun vlucht naar Nederland. Dit gaf de scholieren ook de kans vragen te stellen.

I Don't Wanna Dance

In *I Don't Wanna Dance* mag de 15-jarige Joey (Yfendo van Praag) na uit huis te zijn geplaatst, terug bij zijn moeder gaan wonen. Zijn moeder kon niet voor Joey en zijn broertje zorgen, maar heeft haar leven weer voldoende op de rit om het opnieuw te mogen proberen. Een drama waarin de leerlingen Joey volgen in zijn leven met verwachtingen, school, Jeugdzorg en bijkomende situaties in zijn familie. De film is grotendeels het verhaal van hoofdrolspeler Yfendo, die aanwezig was tijdens de vertoningen om zijn verhaal met de bezoekers te delen.

De educatiefilms worden aangeboden in combinatie met voorbereidend lesmateriaal en een randprogramma tijdens de film. Dit jaar werden naast *Shadow Game* en *I Don't Wanna Dance* ook de films *A Perfectly Normal Family*, *Das Glaszimmer*, *The Peanut Butter Falcon* en *The Hate U Give* vertoond.

15. Opening Etty Hillesum Huis

Eindelijk was het dan zo ver, na vertragingen vanwege corona en in de verbouwing van het pand aan het Molenwater 77 in Middelburg, ging het Etty Hillesum Huis op 18 september 2022 officieel open. De opening bestond uit twee delen. Een programma voor genodigden bij het Etty Hillesum Huis en daarna een publiek evenement in de Koorkerk.

Het publiek kwam in grote getalen naar de kerk toe om te luisteren naar de lezing van schrijfster Sanne Terlouw waarin zij aandacht besteedde aan het vrijheidsdenken van Etty Hillesum. Gedeputeerde Anita Pijpelink sprak het openingswoord en Frits Barend en Aline Pennewaard voerden een gesprek over vrijheid, educatie en de actualiteit van het gedachtegoed van Etty Hillesum. Het geheel werd omlijst door muziek van violiste Marieke Brokamp en harpiste Dorine van Dijk.

Als afsluiting speelden The Sunshine Cleaners een speciaal door hen geschreven nummer over Etty Hillesum. Na afloop was er de gelegenheid om met elkaar van gedachten te wisselen. En wie zich, geïnspireerd door de bijeenkomst, verder wilde verdiepen in het gedachtegoed van Etty Hillesum, kon ter plekke boeken van en over haar aanschaffen. Deze boeken zijn ook verkrijgbaar in het Etty Hillesum Huis. Ook kan daar de tentoonstelling over haar bezocht worden.

Het publiek kwam in grote getalen naar de kerk toe om te luisteren naar de lezing van schrijfster Sanne Terlouw waarin zij aandacht besteedde aan het vrijheidsdenken van Etty Hillesum. Gedeputeerde Anita Pijpelink sprak het openingswoord en Frits Barend en Aline Pennewaard voerden een gesprek over vrijheid, educatie en de actualiteit van het gedachtegoed van Etty Hillesum.

Het geheel werd omlijst door muziek van violiste Marieke Brokamp en harpiste Dorine van Dijk. Als afsluiting speelden The Sunshine Cleaners een speciaal door hen geschreven nummer over Etty Hillesum.

Na afloop was er de gelegenheid om met elkaar van gedachten te wisselen. En wie zich, geïnspireerd door de bijeenkomst, verder wilde verdiepen in het gedachtegoed van Etty Hillesum, kon ter plekke boeken van en over haar aanschaffen. Deze boeken zijn ook verkrijgbaar in het Etty Hillesum Huis. Ook kan daar de tentoonstelling over haar bezocht worden.

COLOFON

- ▶ **Tekst**
- werkgroep Four Freedoms door het jaar heen
- ▶ **Opmaak**
- Provincie Zeeland
- ▶ **Fotocredits**
- Van Randwijklezing / Lex de Meester
- Oekraïne: een getekend land / Syrian Dreams Foundation
- Vrijheidscolleges / Annaleen Louwes
- Tentoonstelling 'Pride Photo' / Leonard van den Berge
- Ketu Koti / Anda van Riet
- Uitreiking Four Freedoms Awards / Scherp Fotografie
- Meet-up en scholentour / Mark Neelemans
- Jubileum 40 jaar Four Freedoms Awards / Scherp Fotografie
- Literaire tocht / ZB Zeeuwse Bibliotheek
- Educatieprogramma Film by the Sea / HZ Cult / Lex de Meester
- Four Freedom Stage / Bevrijdingsfestival Zeeland